

Beeld/spraak

Mine DALEMANS / Jozefien VAN HUFFEL

LOMMEL | Elke ochtend spuwt de radio nieuws. Wij slikken en gaan door. Maar niet die woensdag in maart. Een bus, een tunnel, 22 kinderen wier verhalen over de sneeuwklas niemand meer zal horen. Na het eerste bulletin belden dochters naar hun moeder, om vervolgens geen woorden te vinden. Vergaten chauffeurs de file, de tranen in hun ogen. Het nieuws zweeg niet, een dag later. Wij wel. Met de tweeduizend mensen die in de Sint-Jozefkerk in Lommel een gebedswake bijwoonden, met de mensen in Heverlee: een heel land zweeg mee.

Nooit meer hetzelfde

ZieZoZorgen

Lieve SWINNEN

” Dinsdag 13 maart is de dag dat het leven in Lommel-Kolonie en in Heverlee veranderde. Het zal voortaan gaan over de periode vóór de busramp en de periode erna. Voor de getroffen families, alle leerlingen, leerkrachten, medewerkers en directie van 't Stekske en Sint-Lambertus: onze oprechte deelneming.

't Stekske in Lommel kennen we persoonlijk en ook voor de gemeenschap rond de school, de scholen in de omgeving, de inwoners van Lommel en buurgemeenten is de klap groot. Iedereen hier in Noord-Limburg heeft wel een link met iemand die betrokken is. Maar ook al ken je niemand persoonlijk, het gevoel 'dit had mijn kind of mijn familielid kunnen zijn' leeft bij iedereen.

Wat gebeurde, is hallucinant. Wat straks al de nabestaanden te wachten staat een haast onmenselijke opdracht: proberen voort te leven.

Als kinderpsychiater overleg ik geregeld met directie, leerkrachten en ouders. De deur van 't Stekske staat open. Extra zorg voor kinderen die het nodig hebben, kan altijd. Nu heeft iedereen nood aan opvang en ondersteuning. Daarom wil ik allen het volgende toewensen.

Liefde en vriendschap. Niemand kan dit alleen. Voor de een zal het vanzelfsprekend zijn te spreken over zijn gedachten en gevoelens, voor de ander lukt dat misschien

niet. Dat iedereen gezien mag worden: de prater en de stille, diegene die weent en diegene die zijn tranen verbijt, de boze en de cynische, de mensen op de voorgrond en zij die het liefst naar de achtergrond verdwijnen. Het kind dat nachtmerries heeft, weent, zich niet meer kan concentreren, maar ook het kind dat alleen maar boos kan reageren, ruzie maakt of niet luistert. Dat iedereen bij iemand terecht kan en dat niemand vergeten wordt. Alleen door te delen kunnen het verdriet en de pijn ooit verminderen. Delen kun je op velerlei wijze: samen praten, samen wenen, samen stil zijn en samen werken. Maar toch vooral: luisteren en praten.

Begrip. Dat pijn en verdriet zeer persoonlijke gevoelens zijn. Het heeft geen zin te vergelijken, verdriet kun je niet meten. Natuurlijk ben je bij de 'gelukkigen' als jouw kind het overleefde. Maar ook dan is er verdriet en pijn. Leed wordt niet gelijk verdeeld, maar laat wat gebeurd is geen breuken veroorzaken. Iedereen is onmachtig en menselijk. Waardoor ook 'fouten' worden gemaakt. Reken niemand af op wat hij of zij nu zegt of doet.

Ook rouwen doet iedereen op zijn manier. De ene manier is niet beter dan de andere. Je kunt er evenmin een tijd op plakken. Dat iedereen mag voelen, denken en handelen op de manier die bij hem/haar past. Meet ver-

driet niet af aan de manier waarop iemand reageert. De ouder die toch naar het werk trekt, het is misschien zijn manier om te overleven. Het rouwproces bij een kind verloopt anders, ze lassen pauzes in, waarbij ze overgaan naar de orde van de dag. Alsof er niets is gebeurd.

Tijd. Een trauma verwerken kost tijd, heel veel tijd. Het verloopt in pieken en dalen, het overvalt je wanneer je het misschien niet meer verwacht. Achttien maanden wordt vooropgesteld, maar iedereen die een dierbare verloren heeft, weet dat er een stuk pijn blijft.

Geloof en hoop. Op een toekomst die nu is weggeveegd. Hierbij denk ik vooral aan alle kinderen die hun leven nog voor zich hebben. Niet de tegenslagen, maar vooral de positieve gebeurtenissen in je leven maken je veerkrachtig. Het is een misvatting te denken dat jonge mensen meer veerkracht hebben. Integendeel, het gebrek aan levenservaring kan hen extra kwetsbaar maken. Bevorder hun veerkracht – en dat hebben deze kinderen nodig – door hen te ondersteunen in wat hen overkwam, maar ook door hen positieve ervaringen aan te reiken. Blijf oog hebben voor wat goed gaat, hecht waarde aan het mooie. Kinderen mogen nog lachen, genieten, fier zijn en trots.

Daarom is het goed dat het leven voortgaat, ook al is het nooit meer hetzelfde. ”